

Het oorlogsmonument op het Heldenplein.

Momenteel is men bezig met de uitvoering van een meerjarenplan voor de herinrichting van de doortocht Heist. Ingrijpende veranderingen met het terugbrengen van de Elizabetlaan op telkens één rijstrook, brede voetpaden (met terrassen), een ovaal groen plein ter hoogte van de Knokkestraat waar ook een drietal torengedebouwen zouden komen. Het Heldenplein wordt een ondergrondse parking (de put verdwijnt) met een gelijkvloers plein beschut tegen de wind. (uitvoering zal nog wel een paar jaar duren...)

Voor de aanleg van deze ondergrondse parking zal ook het oorlogsmonument moeten verplaatst worden.

Het vroegere Statieplein zal dus een volledig ander uitzicht krijgen.

Na het honderdjarig bestaan van dit merkwaardig oorlogsmonument zal er dus een grote verhuis plaatsgrijpen. Momenteel weten we nog niet waarheen. Een nieuwe locatie voor dit monument is trouwens niet evident. Geruchten doen de ronde dat het monument zou verplaatst worden naar het directeur-generaal Willemspark.

Op 4 september 1921 werd het kunstwerk plechtig ingewijd. We moeten ons dus opmaken voor de viering van deze honderdjarige. Een monument dat ook de Tweede Wereldoorlog heeft doorstaan en het

Kursaal heeft overleefd.

Een monument waar elk jaar huldigen worden georganiseerd en waar jong en oud zich verzamelen om de oorlogsslachtoffers te gedenken.

Waar ooit de trein en de tram een stopplaats hadden, waar ooit het Kursaal stond (in brand gestoken door de Duitsers bij hun aftocht op 25 september 1944), waar vroeger op de dijk de zee werd gewijd... waar ooit het stadhuis van Heist was (in het Kursaal in de jaren 20) daar is het Heldenplein.

Dit plein herrees uit de as en de brokstukken van het Kursaal (gebouwd in 1867) en werd een mooi aangelegde "put" waar de mensen konden kuieren in de zon en de kinderen konden spelen beschut tegen de zeewind.

Tot in de jaren zestig waren er mooie graspartijen en leuke kleine lichtarmaturen. Bij de aanleg kreeg het plein de naam Heldenplein omdat het aansloot op het pleintje met het oorlogsmonument.

In 1920 schreef het gemeentebestuur van Heist een wedstrijd uit voor de realisatie van een oorlogsmonument ter herdenking van de Heistse slachtoffers.

Onthulling
Gedenkteeken - 4de 1/2de 1/2^{de}

gemeentel Voorzitter, Debra Henri, Schepen,
Robert Richard, Secretaris.

Het College houdt zich onledig met verscheidene punten van practischen aard aangaande het feest van 4de September aontaan.

Een salro van oegen behoeve zal gelovten den op het oogenblik der onthulling.

Een gerbe met opschrift: "aan onze gesneuvelden. Het Gemeentebestuur van Heist-aan-zee." zal op het Monument neergelegd worden.

Rond het gedenkteeken zullen, voor de flechttheid, plamen in potten aangebracht worden.

Het College besluit de leeringen van Had. water aan de straatcrappij der Buertopooweg te zetten.

Bij berel:
De Secretaris,
R. Robert

De Burgemeester,
A. de Veld

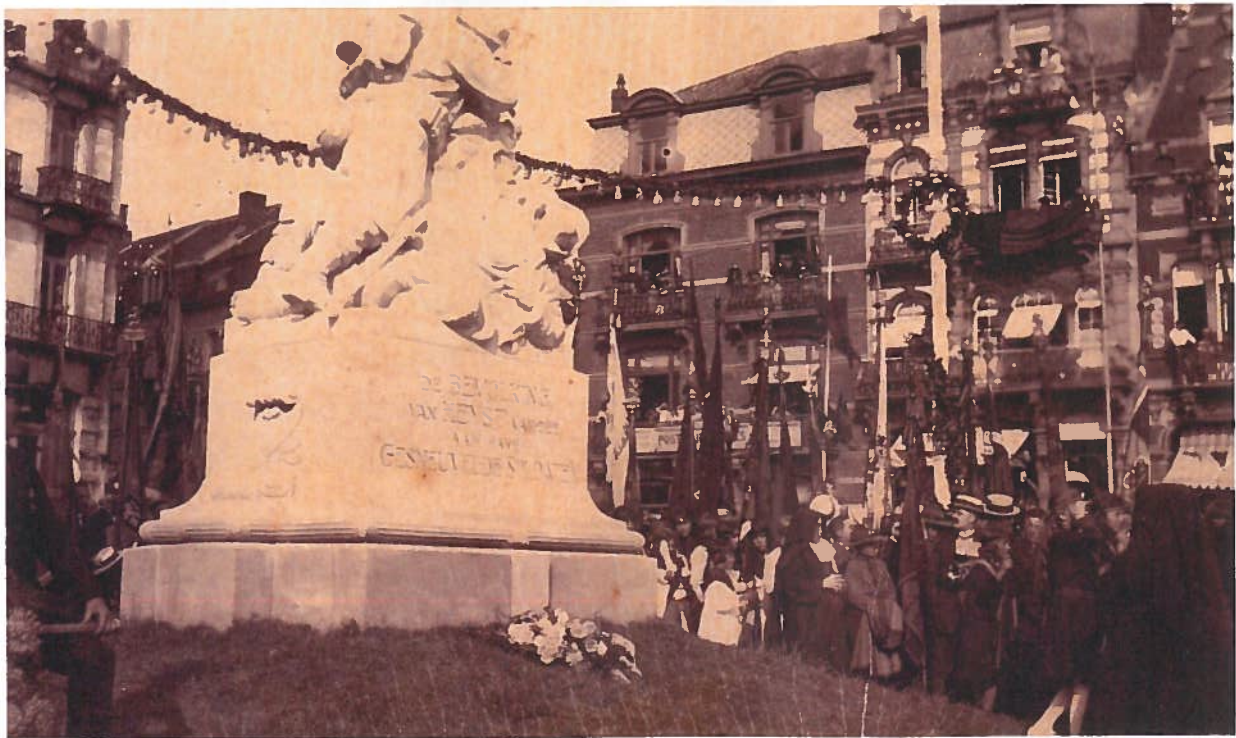
ads.
- rsmunt
Hoorwegen.

Uittreksel uit de notulen van het schepencollege Heist zitting van 26.08.1921

Uiteindelijk werd de wedstrijd gewonnen door kunstenaar (schilder en beeldhouwer) Hippolyte Le Roy (geboren Luik 1857 – overleden Gent 1943).

Deze Belgische kunstenaar verbleef een aantal jaren in Parijs (werkte mee aan de Arc de Triomphe) en keerde terug naar ons land waar hij onder meer voor de wereldtentoonstelling in Antwerpen opdrachten kreeg en ook de gigantische ruitersstandbeelden maakte.

Dank zij een studiebeurs kon hij zich van 1886 tot 1892 vervolmaken aan de Academia Internationale te Rome. Daarna vestigde hij zich te Gent waar hij ook een atelier opende. Het standbeeld werd met grote luister onthuld op zondag 4 september 1921 in aanwezigheid van de burgerlijke overheid en de familieleden van de gesneuvelden die de ere-genodigden waren. Ook de kunstenaar Le Roy tekende present.

Plechtigheid met vlag en wimpel te midden de oorspronkelijke gebouwen

De burgerlijke manifestatie werd voorafgegaan door een eucharistieviering in de Sint-Antoniuserkerk van Heist. Stoetsgewijze trok men dan van de kerk naar het monument aan de Statieplaats. Burgemeester Robert de Gheldere gaf een toespraak, gevolgd door een speech van de voorzitter van de vereniging van

oud-strijders, de heer Sylvain Bulcke. Het muziekkorps van de Tweede Grenadiers zorgde voor de muzikale omkadering en speelde een heel emotioneel Belgisch volkslied. Voorheen nam ook majoor Devriendt het woord

namens de Minister van landsverdediging. Heist was in feest en terwijl de genodigden genoten van een banket liepen de toen nog tientallen cafés vol voor...de nabespreking. Het oorlogsverdriet werd weggespoeld en menig glas werd gedronken op de overwinning.

Symbool van die overwinning (evenwel met een wrange nasmaak omwille van de vele doden) was nu het nieuwe oorlogsmonument waar traditiegetrouw elk jaar een bloemenhulde werd georganiseerd.

Het nieuwe monument is uitgevoerd in witte natuursteen en toont de voorbijganger een soldaat in volledige gevechtscledij met het geweer in aanslag. De schietende soldaat staat gehurkt achter een beschermende wand van zandzakjes. Verwijzend naar de soldaten in de tranchés (loopgraven).

Naast de strijder ook een gekwetste soldaat die hoopvol het vaandel in de hand geklemd houdt.

Een tekst toont de dankbaarheid van de Heistenaars:

“De bevolking van Heyst-aan-zee aan hare gesneuvelde soldaten”.

Aan de achterzijde van het monument zien we een reddingsboei versierd met eiken- en lauriertakken. In het midden van de boei de tekst “Pro Patria 1914-1918” en “voor recht en vrijheid”.

Uiteraard worden ook de namen vermeld van de militaire slachtoffers uit de Eerste Wereldoorlog.

Aan de onderkant lezen we nog een korte tekst van dichter Karel Ghekiere:

“Geniet geliefden... een volle blijheid in 't ongemeten perk der vrijheid dat d'Hemelen voor u openbaren”.

Bronnen: Boekjes Heyst Leeft - Gemeentearchief Knokke-Heist

Boek heemkring Sint-Guthago : Soldaten van de Zwinstreek uit de Grote Oorlog herdacht

Fotoarchief Sincfala.

Dit jaar opnieuw barbecue in de tent Sincfala

Met medewerking van het Gemeentebestuur kunnen we ook dit jaar beschikken over de tent van het museum Sincfala, Pannenstraat 140 Heist

Op zondag 28 juli wordt u allen verwacht op ons gezellig samenzijn en dit voor de prijs van slechts €20 per persoon (BBQ en koffie). Achtergrondmuziek zodat er nog met elkaar gepraat kan worden, want dat is de bedoeling.

Plaatsen beperkt – alleen wie betaald heeft is effectief ingeschreven. Inschrijven kan bij één van onze bestuursleden.

Start van de activiteit om 12 uur – eten rond 13 uur.

Een ideaal moment om ook eens het museum te bezoeken. Een aanrader !